

Griffie

Memorandum

Aan : griffiers regio Alkmaar
Van : L. Blaauw
Datum : 20 november 2013
Onderwerp : Onderzoek regionale Rekenkamer(commissie)
Afschrift aan :

Aanleiding

In het overleg van de griffiers regio Alkmaar van 16 oktober jl. is afgesproken onderzoek te doen naar de mogelijkheden van een regionale Rekenkamer(commissie). Op basis hiervan heeft er afgelopen maand in eerste instantie inventarisatie plaatsgevonden naar de vormen en inrichting van de rekenkamercommissies in de regio Alkmaar. (Bijlage 1) Geconcludeerd kan worden dat de vormen divers zijn, zowel qua samenstelling als inrichting. Er zijn Rekenkamercommissies met een interne samenstelling (bestaande uit alleen raadsleden), een gemengde samenstelling, maar ook die volledige extern zijn samengesteld. Ook de ambtelijke ondersteuning is in de gemeenten verschillend geregeld: van intern, al dan niet via de griffie, tot volledig extern.

Vormen van samenwerking

Zowel lokaal als regionaal kan er een keuze worden gemaakt tussen een Rekenkamer en een Rekenkamercommissie. Regionaal verdient de Rekenkamer de voorkeur, omdat die meer bevoegdheden heeft voor het doen van onderzoek, met name bij verbonden partijen. Globaal vallen er vijf vormen te onderscheiden:

1. Het aanbestedingsmodel
Daarin besteedt de gemeente het rekenkameronderzoek uit aan een andere gemeente. Bijvoorbeeld een randgemeente die onderzoek door de centrumgemeente laat uitvoeren.
2. Het servicemodel
In dit model 'poolen' de Rekenkamers hun capaciteit op het gebied van onderzoek en/of ondersteuning. Binnen dit model bestaat er een bureau 'Ondersteuning Rekenkamers' voor meerdere gemeenten. (vb. Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam en GR Gemeenschappelijke Rekenkamer Metropool Amsterdam)
3. De personele unie
Hierbij is de bemensing van afzonderlijke Rekenkamers gelijk; elke gemeente behoudt haar eigen Rekenkamer, maar feitelijk bestaat die in ieder van de deelnemende gemeenten uit dezelfde personen. (vb. Rekenkamercommissie Zuid-Limburg)
4. Het fusiemodel
Van alle vormen is deze samenwerking het meest intensief. De Rekenkamers integreren dan namelijk volledig. Aan de basis daarvan ligt een gezamenlijke verordening en/of convenant. Dit model leidt tot een gezamenlijke Rekenkamer. (vb. Rekenkamer West-Brabant)
5. Het WGR-model
Een goed voorbeeld is de rekenkamersamenwerking in Parkstad Limburg. (GR Gemeenschappelijke Rekenkamer Metropool Amsterdam)

Uit onderzoek is gebleken dat samenwerking gemeenten de mogelijkheid geeft hun rekenkamerfunctie te versterken. Naast voordelen kent samenwerking echter ook nadelen. In bijlage 2 treffen jullie een onderzoek aan van Van Naem & Partners naar de voor- en nadelen van de vijf samenwerkingsvormen.

Nader onderzoek / hoe nu verder

De eventuele vorming van een regionale Rekenkamer vergt nader onderzoek. Alvorens hierin verder energie te steken, is het m.i. verstandig binnen de eigen gemeenten en/of Rekenkamercommissies eerst de vraag aan de orde te stellen of er een wil is tot samenwerking op dit terrein.

Als die wil er is, kan nader onderzoek plaatsvinden, waarbij o.a. antwoord moet worden gegeven op de volgende (niet limitatieve) vragen:

- Willen we samenwerken (modellen 1 t/m 3) of streven naar één regionale Rekenkamer (model 4)
- Wat is het doel wat we nastreven
- Wat moet de samenstelling zijn (intern - gemengd - extern)
- Welke taken en bevoegdheden krijgt de Rekenkamer
- Welke budget hoort daarbij
- Hoe en aan wie rapporteert de Rekenkamer
- Hoe wordt de ambtelijke ondersteuning vorm gegeven
- Hoe is de relatie tot de onderscheidene raden

Bijlage 1: Inventarisatie huidige situatie rekenkamercommissies regio Alkmaar

	Alkmaar	Heerhugowaard	Heiloo	Langedijk	Bergen	Castricum	Graft-De Rijk	Schermer
Model	Volledig extern 01-01-2004	Volledig extern	Gemengd	Rekenkamer Per 15.10.14 Directeurs- model	Volledig extern	Volledig extern vanaf 01.03.2012 (tot 01-03-2012 gezamenlijk met Langedijk)	Geen re- actie ont- vangen	Gezamenlijke rkc met Beemster, Graft-De Rijk en Zeevang sinds juli 2005
Samen- stelling	5 leden	3 leden	3 extern (incl. v.z.) en 2 raad		3 leden	3 leden		2 raadsleden per gemeente en ex- terne voorzitter
Vergoeding	Vast p.m.	Vast p.m.	€ 16.380 per jaar		Vergoeding per vergadering	Vast p.m.		Vast p.m. voor voorzitter
	€ 712,70 v.z. € 548,23	€ 600 v.z. € 500			€ 250 en 0,19 ct per km (x 7)	€ 300 v.z. € 250		€ 200 v.z.
Budget	2013 € 94.652	2013 € 45.000	2013 € 16.380	2013 € 22.000	2013 € 28.000	2013 € 29.000		2013 € 5.100
	2014 € 74.652		2014 € 16.380	2014 € 20.000		2014 € 29.000		2014 € 5.151
	Vergoedingen en onderzoeken	Vergoedingen en onderzoeken	Onderzoek, vergaderkosten, reiskosten		Vergaderkos- ten en onder- zoeken	Vergoedingen, onderzoeken en secretaresse e.d.		Vergoedingen, onderzoeken en ambt. secretaris (€ 4.000,- over 2012 : 4)
Ambtelijke ondersteuning	Vanuit griffie, kosten t.l.v. griffie	Niet geregeld	Vanuit griffie 0,5 p.w.	Vanuit griffie	Vanuit griffie	Externe secreta- resse. Staat om praktische rede- nen wel op loon- lijst gemeente		Ambtelijk secreta- ris uit gemeente Beemster

	Alkmaar	Heerhugowaard	Heiloo	Langedijk	Bergen	Castricum	Graft-De Rijk	Schermer
Aantal onderzoeken	nog 2 lopend 2013: 3 2012: 2 2011: 2 2010: 1 2009: 2 2008: 2 2007: 2 2006: 1 2005: 3 2004: 0	nog 2 lopend (HVC en decentralisaties)	1 à 2 p.j. 1 lopend onderzoek HVC	Afgelopen jaren 2 onderzoeken max. per jaar. Geen lopende onderzoeken momenteel	2008 1x 2009 2x 2010 1x 2011 2x 2012 2x Nog 1 lopend onderzoek HVC (met regio)	1 onderzoek per jaar. 2 lopende onderzoeken		1 onderzoek per jaar in eigen beheer. In 2012 en 2013 geen onderzoeken.
Samenwerking		HVC-onderzoek	HVC-onderzoek	Voorheen met Castricum		Tot 01-03.2012 gezamenlijke rkc met Langedijk		
Onderzoeksplan	Ja: jaarlijks	Nee						Nee
Contactpersoon rkc	J.F. Ningen jnngen@alkmaar.nl 072-5489342	L. Schreiner e.schreiner@heerhugowaard.nl 06-20491512	Wim Janssen,	griffier	M. Miedema, griffie Bergen	Els Beentjes of griffier V. Hornstra, verahornstra@castricum.nl ! 0251-661277.		<i>Hielke Jager</i> rkc-bgsz@quicknet.nl

Bijlage 2: Onderzoek Van Naem & Partners (april 2010)

1. Aanbestedingsmodel Voorbeeld: Rekenkamer Zeeland en Rekenkamercommissie Terneuzen ¹	
Sterk	Minder sterk
Grip op kosten	Rekenkamer doet zelf geen ervaring op
Kwalitatief beter onderzoek	De raad staat op afstand
2. Servicemodel Voorbeeld: Rekenkamer Amsterdam en Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam	
Sterk	Minder sterk
Kostenbesparing	Geen inhoudelijke samenwerking tussen deelnemers
De raad blijft in beeld	Meervoudige aansturing
3. Personele Unie Voorbeeld: Rekenkamercommissie Zuid-Limburg ²	
Sterk	Minder sterk
Zelfstandig	Omslachtig en ingewikkeld
Regionale samenwerking	Verlies eigen identiteit
De raad blijft in beeld	Verdeelde aandacht
Kostenbesparing	
4. Fusiemodel Voorbeeld: Rekenkamer West-Brabant ³	
Sterk	Minder sterk
Regionale samenwerking	Verlies eigen identiteit
Kostenbesparing	De raad staat op afstand
Van elkaar leren is mogelijk	Verdeelde aandacht
Meer deskundigheid	
5. WGR-Model Voorbeeld: Rekenkamercommissie Parkstad Limburg ⁴	
Sterk	Minder sterk
Regionale samenwerking	Verlies eigen identiteit
Kostenbesparing	Verdeelde aandacht
Van elkaar leren is mogelijk	
Meer deskundigheid	
Aanhaking bij bestaande politiek-bestuurlijke infrastructuur en raden	
Onderzoeksonderwerpen sluiten aan bij belangrijke onderwerpen van de WGR-regio	

¹ Deze vorm is in 2012 beëindigd.

² De gemeenten Beek, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Meerssen, Nuth en Valkenburg aan de Geul hebben voor een eigen rekenkamercommissie gekozen, maar bij de samenstelling van die commissies is gekozen voor een personele unie.

³ De Rekenkamer West-Brabant vervult de rekenkamerfunctie voor Bergen op Zoom, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal.

⁴ De Rekenkamercommissie Parkstad Limburg WGR+ is bij besluit van Parkstadraad per 1 januari 2011 opgeheven. Zei wel GR Gemeenschappelijke Rekenkamer Metropool Amsterdam, waartoe ook Zaanstad behoort.